

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 10.01.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu **propunerile de modificare** prevăzute în anexă, precum și cu următoarele **observații**:

- în ceea ce privește art.7 alin. (3), este necesar ca textul să fie reformulat, deoarece planul de servicii trebuie să răspundă nevoilor identificate la nivelul copilului și familiei. Acesta nu poate ”cuprinde în mod obligatoriu cel puțin următoarele servicii pentru copil: sociale, de sănătate, educaționale.”

Pachetul minim de servicii de asistență, cu cele trei domenii, existent la nivelul local, nu trebuie automat asociat cu obligativitatea ca toate cele trei componente de asistență să se afle în planul de servicii al copilului. Acestea se vor afla acolo doar ca răspuns la nevoile sale reale de asistență;

- la art.8, pentru desfășurarea activității de prevenire a separării copilului de familie, serviciul public de asistență socială are obligația de a realiza și actualiza o listă a resurselor existente care să cuprindă instituțiile și (...) organizațiile neguvernamentale acreditate. Observăm că sintagma ”organizații neguvernamentale acreditate” este generică, lasând loc de interpretare. În prezent, există organizații neguvernamentale acreditate ca prestatori de servicii sociale pe diferite segmente, persoane cu dizabilități, minori etc., or, mențiunea actuală nu este suficient de lămuritoare;
- în ceea ce privește art.21, procentul de 50% de finanțare din cote defalcate de TVA este insuficient pentru asigurarea sustenabilității serviciilor de tip centru de zi, așa cum precizează expunerea de motive, și reprezintă o derogare de la prevederile Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare. Atât în spiritul noii versiuni a legii privind protecția și promovarea drepturilor copilului, aflate în prezent în proces de consultare (transparență decizională), cât și pe baza practicilor de finanțare a serviciilor sociale din ultimii 10 ani, finanțarea centrelor de zi, precum și a tuturor serviciilor de prevenire a separării copilului de familie, trebuie să fie susținute cu prioritate de mecanismul de finanțare din cote defalcate de TVA;
- în ceea ce privește art. 22 alin. (1), acesta este incomplet, întrucât finanțarea de la nivel central ar trebui să fie adaptată tuturor măsurilor ce ar putea fi introduse în planul individual de servicii pentru copil/ familie. De pildă, unui părinte alcoolic sau agresiv dintr-o familie deprivată material, îi este necesară terapie/ consiliere de specialitate (serviciu specializat de asistență), nu doar ajutor material și/sau cursuri de dezvoltare a abilităților parentale;
 În plus, prevederile alin. (2) pct. a) permit acordarea ajutoarelor de urgență pentru familii, fără a fi clarificate aspecte esențiale, asupra cărora legiuitorul se apleacă de obicei în reglementarea acestor măsuri. Alineatul nu precizează în ce limite se acordă ajutoarele de urgență, pentru ce tip de urgențe, după ce metodologie și de către cine se va acorda acest tip de ajutoare. De asemenea, nu este stipulat care va fi regimul impozitării, cum vor influența calculul venitului per familie, iar, dacă toate aceste elemente vor face obiectul unor norme de implementare, se impune a fi precizate, împreună cu termenul de realizare.
 Un exemplu de precizări de acest tip se găsesc, de pildă, în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, la art. 84 se menționându-se clar:

”(1) Guvernul, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, poate acorda ajutoare de urgență, în bani sau în natură, familiilor sau persoanelor care se află în situații de necesitate cauzate de calamități naturale, incendii, accidente, epidemii, epizootii, precum și pentru alte situații deosebite determinate de starea de sănătate ori alte cauze care pot conduce la apariția sau sporirea riscului de excluziune socială. Acordarea ajutoarelor de urgență de la bugetul de stat se aprobă nominal prin hotărâre a Guvernului.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), ajutoarele de urgență se pot acorda și pentru alte situații care se stabilesc prin hotărâre a Guvernului care va cuprinde metodologia de acordare a acestora.

(...)

(4) Ajutoarele de urgență acordate potrivit alin. (1) nu sunt supuse impozitului pe venit și nu se iau în considerare la stabilirea altor drepturi de asistență socială acordate de la bugetul de stat și/sau bugetele locale. ”

**Președinte,
Bogdan SIMION**

**Propuneri de modificare aferente
proiectului de Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie**

Nr. crt.	Text inițial	Text propus	Motivare
1.	<p>Art.5 (1) În funcție de situația economică și condițiile de locuit ale familiei, copilul este în situație de risc de separare dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate:</p> <p>a)....g)</p>	<p>Art.5 (1) În funcție de situația economică și condițiile de locuit ale familiei, copilul este în situație de risc de separare dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate:</p> <p>a)....g)</p> <p>h) manifestă un comportament abuziv sau neglijență, precum și orice formă de exploatare sau violență asupra copilului.</p> <p>i) unul sau ambii părinți se confruntă cu adicții (alcool, droguri etc.).</p>	<p>Identificarea acestor tipuri de risc este, conform art. 39 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, în directă responsabilitate a Serviciului Public de Asistență Socială, respectiv a direcțiilor generale de asistență socială ale sectoarelor (în București). Mai mult, conform art. 40 alin. (1) din aceeași lege, SPAS-urile au obligația de a întocmi planuri de servicii pentru prevenirea sau înlăturarea situațiilor de risc, ”cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a părinților, consilierea acestora, terapie sau mediere”, iar art.40 alin. (4) precizează că ”planul de servicii are ca obiectiv prevenirea abuzului, neglijării, exploatării și a oricăror forme de violență asupra copilului sau separarea copilului de familia sa. În acest scop, serviciul public de asistență socială ori, după caz, direcția generală de asistență socială și protecția copilului de la nivelul fiecărui sector al municipiului București are obligația de a oferi servicii și prestații destinate menținerii copilului în</p>

familie și de a sprijini accesul copilului și al familiei sale la alte servicii.

În final, conform art. 40 alin. (5), ”planul de servicii poate avea ca finalitate transmiterea către direcția generală de asistență socială și protecția copilului a cererii de instituire a unei măsuri de protecție special a copilului, numai dacă, după acordarea serviciilor prevăzute de acest plan, se constată că menținerea copilului alături de părinții săi nu este posibilă”, iar potrivit și art. 41 alin. (1), ”dacă există motive temeinice de a suspecta că viața și securitatea copilului sunt primejduite în familie, reprezentanții serviciului public de asistență socială ori, după caz, ai direcției generale de asistență socială și protecția copilului de la nivelul sectoarelor municipiului București au dreptul să viziteze copiii la locuința lor și să se informeze despre felul în care aceștia sunt îngrijiți, despre sănătatea și dezvoltarea lor fizică, educarea, învățătura și pregătirea lor profesională, acordând, la nevoie, îndrumările necesare.”

Având în vedere toate aceste precizări din Legea nr. 272/2004, cu modificările și completările ulterioare, (lege organică), menționarea situațiilor de abuz, neglijență și exploatare este esențială în corpul noii legi, laolaltă cu celelalte criterii de apreciere a existenței unui risc de separare de familie.